

Publikačná činnosť Katedry ekológie a environmentalistiky FPV UKF v Nitre za posledných 20 rokov

Publikačné výstupy vedecko-výskumnej činnosti patria k prioritným aktivitám Katedry ekológie a environmentalistiky (Katedra) Fakulty prírodných vied Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre (FPV UKF) ako univerzitného pracoviska a stávajú sa čoraz dôležitejším kritériom hodnotenia jej kvality. Jedným z najvýznamnejších kritérií hodnotenia úrovne výskumnej činnosti sú vedecké výstupy. Zvlášť významná je medzinárodne akceptovaná publikačná činnosť – publikácie zverejnené v periodikách v medzinárodných knižničných databázach.

Od roku 1994, kedy sa Katedra konštituovala, sa postupne každý rok zvyšujú nároky na publikácie pracovníkov. Tento progresívny jav je výsledkom koncepcnej činnosti fakulty. Katedra oceňuje narastajúci trend počtu publikácií v kategóriách, ktoré sú najviac hodnotené v komplexnej akreditácii a pri hodnotení vedeckovýskumnej činnosti celej FPV UKF. Údaje na obr. 1 o publikačnej činnosti Katedry za obdobie rokov 1994 – 2013 poukazujú na narastajúci trend vo všetkých oblastiach publikačnej činnosti. Za uvedené obdobie členovia Katedry publikovali spolu 1 282 publikácií všetkých kategórií.

Z analýzy publikačnej činnosti vyplýva, že členovia katedry publikovali najviac publikácií v domácich dielach v kategórii AED (vedecké práce v domácich recenzovaných vedeckých zborníkoch, monografiách), AFD (publikované príspevky na domácich vedeckých konferenciách), ADF (vedecké práce v ostatných domácich časopisoch), AFH (abstrakty príspevkov z domácich vedeckých konferencií) (tab. 1). Z hľadiska akreditačných kritérií k najhodnotnejším a najvýznamnejším kategóriám patria AAA, AAB, ADC, ADD, ADM, ADN, v ktorých

bolo publikovaných 106 publikačných jednotiek. Mierny pokles nastal v publikovaní v kategóriách ADC a ADD (publikácie v karentovaných časopisoch), mierny nárast v kategóriách AAA a AAB (vedecké monografie). Od roku 2006, kedy sa začali evidovať databázové publikácie, nastáva prudký nárast publikácií v kategóriách ADM a ADN (ISI WOK a Scopus).

Výsledky vedeckovýskumnej činnosti sú v obsiahlejšej forme monotematicky prezentované vo vedeckých monografiách. Pracovníci Katedry publikovali 1 vedeckú monografiu v zahraničnom vydavateľstve a 23 monografií v domácich vydavateľstvách v slovenskom a anglickom jazyku. Takmer polovica z nich bola publikovaná v edícii *Prírodovedec* FPV UKF v Nitre.

Zoznam vedeckých monografií

Vedecké monografie vydané v zahraničných vydavateľstvách

Supuka, J., Šinka, K., Pucherová, Z., Verešová, M., Feriancová, L., Bihuňová, M., Kuczman, G.: Landscape Structure and Biodiversity of Woody Plants in the Agricultural Landscape. 1st. ed. Brno: Mendel University, 2013, 187 p. ISBN 978-80-7375-905-6.

Vedecké monografie vydané v domácich vydavateľstvách

Baláž, I., Ambros, M.: Biológia, ekológia a rozšírenie rodu *Sorex* na Slovensku. Nitra: FPV UKF, edícia *Prírodovedec* č. 194, 2005, 88 s. ISBN 80-8050-906-9.

Baláž, I., Ambros, M.: Rozšírenie, habitus populácie a rozmnožovanie druhov *Crocidura Herm.* a *Neomys Kaup* (Mammalia: Eulipotyphla) na Slovensku. Nitra:

FPV UKF, edícia *Prírodovedec* č. 287, 2007, 99 s. ISBN 978-80-8094-221-2.

Baláž, I., Ambros, M.: Distribution and Biology of Muridae Family (Rodentia) in Slovakia. Nitra: FPV UKF, edícia *Prírodovedec* č. 412, 2010, 115 p. ISBN 978-80-8094-724-8.

Baláž, I., Ambros, M., Tulis, F.: Biology and Distribution of the Species of the Family Muridae (Rodentia) in Slovakia. 2nd Part: *Apodemus flavicollis*, *Apodemus sylvaticus*, *Apodemus uralensis*, *Apodemus agrarius*. Nitra: FPV UKF, edícia *Prírodovedec* č. 518, 2012, 174 p. ISBN 978-80-558-0157-5.

Baláž, I., Ambros, M., Tulis, F., Veselovský, T., Klimant, P., Augustiničová, G.: Hlodavce a hmyzožravce Slovenska. Nitra: FPV UKF, edícia *Prírodovedec* č. 547, 2013, 198 s. ISBN 978-80-558-0437-8.

Bezák, P., Izakovičová, Z., Miklós, L., Moyzeová, M., Špulcerová, J., Mojses, M., Košícký, D., Petrovič, F., Boltižiar, M., Hreško, J., Hrnčiarová, T., Šatalová, B., Lieskovský, J., Lehotský, M., Štefunková, D., Dobrovodská, M., Baránková, Z., Gajdoš, P., David, S., Halada, E., Oszlányi, J.: Reprezentatívne typy krajiny Slovenska. Bratislava: ÚKE SAV, 2010, 180 s. ISBN 978-80-89325-15-3.

Bihuňová, M., Hrebíková, D., Mišovičová, R.: Krajinnokoologické a rekreačné hodnotenie potenciálu kontaktných zón miest a krajiny. Nitra: SPU, 2010, 320 s. ISBN 978-80-552-0396-6.

David, S., Mojses, M., Ambros, M., Baláž, I., Gajdoš, P., Gerhátová, K., Hreško, J., Majský, J., Majzlan, O., Matušicová, N., Petrovič, F., Poláčiková, Z., Ponecová, Z., Šolomeková, T., Bugár, G.: Vplyv ťažby uhlia na krajinu a biodiverzitu Košských mokradí (Hornonitrianska kotlina). Nitra: UKF, 2013, 153 s. ISBN 978-80-89325-13-9.

Hegedús, O., Hegedúsová, A., Šimková, S.: Selén ako biogénny prvok. Nitra: FPV UKF, edícia *Prírodovedec* č. 269, 2007, 76 s. ISBN

978-80-8094-168-0.

Hreško, J., Petrovič, F., Bugár, G.: Využitie geografických informačných systémov a diaľkového prieskumu Zeme v krajinnej ekológii. Nitra: UKF, 2008, 69 s. ISBN 978-80-8094-271-7.

Hreško, J., Mederly, P., Halada, L., Topercer, J., Gajdoš, P., Petrovič, F.: Krajinoekologický plán mesta Považská Bystrica. Nitra: UKF, 2003, 275 s. ISBN 80-8050-601-9.

Izakovičová, Z., Boltžiar, M., Celer, S., David, S., Dítě, D., Gajdoš, P., Hreško, J., Ira, V., Grotkovská, L., Kenderessy, P., Kozová, M., Oszlányi, J., Petrovič, F., Váľkocová, Z., Vološčuk, I.: Krajinoekologický optimálne priestorové a funkčné využitie územia Biosférickej rezervácie Tatry. Bratislava: Veda, vydavateľstvo SAV, 2008, 196 s. ISBN 978-80-224-0998-8.

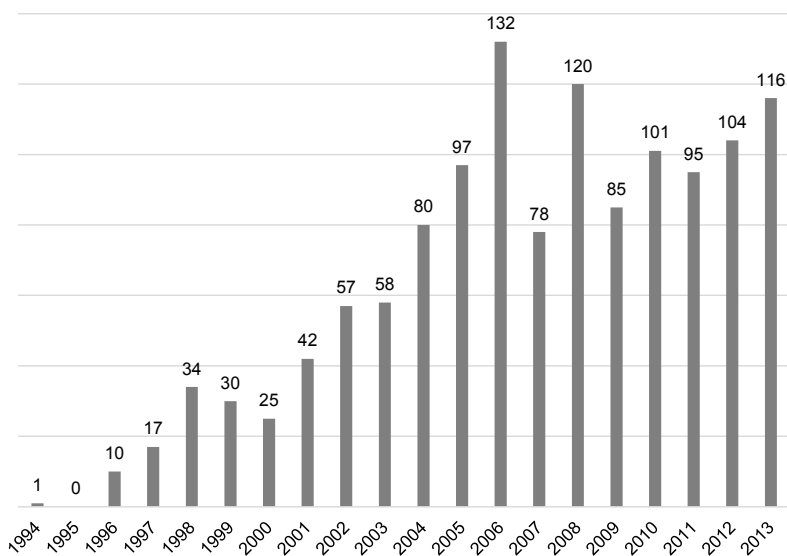
Izakovičová, Z., Miklós, L., Moyzeová, M., Špilárová, I., Kočický, D., Halada, L., Gajdoš, P., Špulerová, J., Baránková, Z., Štefunková, D., Kenderessy, P., Šatalová, B., Dobrovodská, M., Hrnčiarová, T., David, S., Krnáčová, Z.: Model reprezentatívnych geoeosystémov na regionálnej úrovni. Bratislava: ÚKE SAV, 2011, 86 s. ISBN 978-80-89325-20-7.

Izakovičová, Z., Moyzeová, M., Bezák, P., Dobrovodská, M., Grotkovská, L., Hrnčiarová, T., Kenderessy, P., Krnáčová, Z., Majerčák, J., Miklošovičová, Z., Mojses, M., Pavlíčková, K., Petrovič, F., Špulerová, J., Štefunková, D., Váľkocová, Z.: Hodnotenie poľnohospodárskej krajiny v tranzitívnej ekonomike. Bratislava: ÚKE SAV, 2008, 298 s. ISBN 978-80-89325-01-6.

Jahn, J.: Geotopy kameňolomov Tribeča. Nitra: FPV UKF, edícia Prírodovedec č. 396, 2009, 183 s. ISBN 978-80-8094-647-0.

Kaločaiová, M.: Invázne dreviny vo vybranej časti mesta Nitra. Nitra: FPV UKF, edícia Prírodovedec č. 192, 2005, 80 s. ISBN 80-8050-907-7.

Miklós, L., Izakovičová, Z., Boltžiar,

Obr. 1. Počet publikácií Katedry ekológie a environmentalistiky FPV UKF v Nitre v rokoch 1994 – 2013

Tab. 1. Prehľad kategórií publikačnej činnosti Katedry ekológie a environmentalistiky FPV UKF v Nitre v rokoch 1994 – 2013

Kategória	Počet	Kategória	Počet	Kategória	Počet	Kategória	Počet	Kategória	Počet
AAA	1	ADM	4	AFG	57	BCB	4	AGI	16
AAB	23	ADN	27	AFH	116	BEC	9	DAI	10
ABC	1	AEC	11	AFK	5	BED	29	FAI	28
ABD	8	AED	279	AFL	15	BEC	1	GAI	3
ACB	21	AEF	10	GAI	2	BEE	13	EDI	4
ACD	2	AEG	4	BAB	4	BEF	13	GHG	4
ADC	8	AFB	3	BBB	1	BFA	6	EDJ	1
ADD	32	AFC	47	BCI	19	BFB	6	CED	2
ADE	25	AFD	132	BDE	28	BGH	1	EAI	1
ADF	126	AFF	4	BDF	92	GII	24	SPOLU	1 282

Vysvetlivky: spracované podľa vyhlášky MŠVVŠ SR č. 456/2012 Z. z. o centrálnom registri evidencie publikačnej činnosti a centrálnom registri evidencie umeleckej činnosti

M., Diviaková, A., Grotkovská, L., Hrnčiarová, T., Imrichová, Z., Kočická, E., Kočický, D., Kenderessy, P., Mojses, M., Moyzeová, M., Petrovič, F., Špinerová, A., Špulerová, J., Štefunková, D., Váľkocová, Z., Zvara, I.: Atlas reprezentatívnych geoeosystémov Slovenska. Bratislava: ÚKE SAV, 2006, 124 s. ISBN 80-969272-4-8.

Mišovičová, R.: Krajinoekologické predpoklady rozvoja mesta Nitry a jeho kontaktného územia. Nitra: FPV UKF, edícia Prírodovedec č. 283, 2008, 113 s. ISBN 978-80-8094-212-0.

Pucherová, Z.: Vývoj využitia kraji-

ny na rozhraní Zobora a Žitavskej pahorkatiny (na príklade vybraných obcí). Nitra: FPV UKF, edícia Prírodovedec č. 141, 2004, 147 s. ISBN 80-8050-735-X.

Rózová, Z., Hečková, Z., Jenisová, Z., Keresztesová, S., Kolena, B., Markechová, D., Mikulová, E., Klein, J., Munk, M., Petluš, P., Petrovičová, I., Pucherová, Z., Strelková, M., Tirpáková, A., Trník, A., Valovičová, L., Vanková, V., Pilka, T.: Environmentálne aspekty urbanizovaného prostredia. Nitra: FPV UKF, edícia Prírodovedec č. 534, 2013, 390 s. ISBN 978-80-558-0388-3.

Ružička, M.: Krajinnoekologické plánovanie – LANDEP I: Systémový prístup v krajinnej ekológii. Bratislava: Biosféra, 2000, 119 s. ISBN 80-968030-2-6.

Ružičková, J., Lehotská, B., Ďugová, O., Gombíková, Z., Haceková, Z., Janitor, A., Kalivodová, E., Moravčíková, Z., Nevřelová, M., Petrovič, F.: Vybrané terestrické biokoridory a biocentrá v kontaktnej zóne Trnavskej pahorkatiny a Ma-

lých Karpát. Bratislava: UK, 2011, 204 s. ISBN 978-80-223-2776-3.

Štefunková, D., Dobrovodská, M., Kanka, R., Krnáčová, Z., Bezák, P., Boltžiar, M., David, S., Dramstad, W., Ďugová, O., Fjellstad, W., Gajdoš, P., Halada, L., Hreško, J., Izakovičová, Z., Kalivoda, H., Kalivodová, E., Kenderessy, P., Krištín, A., Majzlan, O., Moyzeová, M., Petrovič, F., Stašiov, S., Šteffek, J., Vagačová, M.: Atraktivita

malokarpatskej krajiny s dôrazom na historické agrárne štruktúry a biodiverzitu. Bratislava: ÚKE SAV, 2011, 200 s. ISBN 987-80-89325-22-1.

Doc. Mgr. Ivan Baláž, PhD.,
ibalaz@ukf.sk

Katedra ekológie a environmentalistiky Fakulty prírodných vied Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, Trieda A. Hlinku 1, 949 74 Nitra

Popularizačné aktivity Ústavu krajinnej ekológie SAV

Cieľom popularizačných aktivít pracovníkov Ústavu krajinnej ekológie SAV (Ústav) je prezentovať krajinu ako životný priestor človeka a všetkých organizmov, ktorý si musíme vážiť, nakoľko je vo svojej podstate konkrétne vymedzený a ohrozený. Podujatiami, ktoré organizujeme, sa snažíme informovať širokú odbornú aj laickú verejnosť, akým spôsobom sa dajú výsledky vedeckého výskumu aplikovať do praxe, do každodenného života. Ovplynúť ľudské vedomie, hodnotovú orientáciu si vyžaduje nielen dostatok vedeckých argumentov, ale predovšetkým jednoduché a zrozumiteľné vyjadrovanie. Náš odborný výrazový slovník sa preto snažíme modifikovať a prispôbiť všetkým vekovým a vzdelanostným kategóriám, aby sa téma krajiny a krajinnoekologického výskumu stala „čitateľnou“ pre široké spektrum ľudí.

Aktivity, ktoré v tejto oblasti pripravujeme už viac ako 20 rokov, môžeme rozdeliť do 5 okruhov:

Odborno-popularizačné podujatia

Pre predstaviteľov samospráv, štátnej správy a záujmových organizácií, pre širokú odbornú a laickú verejnosť, takisto pre študentov pravidelne organizujeme odborné semináre a pracovné workshopy, na

ktorých prezentujeme výsledky krajinnoekologického výskumu. Medzi najvýznamnejšie pravidelné podujatia patria: Týždeň vedy Európskej únie (2005, Suchá nad Parnou; 2006, Trnava), Svetový deň životného prostredia (2007, Smolenice), Týždeň vedy a techniky na Slovensku (2007, 2008 a 2011, Bratislava; 2009, Trnava a Zvončín; 2012, Suchá nad Parnou; 2013, Smolenice), Deň Zeme (2013, 2014, Bratislava) a i. Pre poľovníkov a širokú verejnosť sme spoluorganizovali podujatia Krajina rukami poľovníkov (2011, Suchá nad Parnou), Mladé stromy pre Slovensko v rámci cyklu Veda, krajina a životné prostredie (2013, Trnava), pre občanov Svätého Jura, Hriňovej a Liptovskej Tepličky sme usporiadali niekoľko odborných prednášok na tému zachovania tradičnej poľnohospodárskej krajiny (2010 a 2011) a i.

Popularizácia vedy v masmédiách

Vedu popularizačnou formou sa snažíme propagovať v rôznych novinách, rozhlase a televízii, ale aj v odbornopopularizačných časopisoch ako sú Enviromagazín, Správa SAV, SEKOS BULLETIN, tiež na webových stránkach SAV a Ústavu. V roku 2011 bol vo verejno-právnom vysielaní Rozhlasu a televízie

Slovenska odvysielaný odbornopopularizačný film *Vráť krajine čas* v rámci cyklu Spektrum Vedy, na tvorbe ktorého sa podieľali naši pracovníci.

Vzdelávanie a zvyšovanie environmentálneho povedomia detí a mládeže

Problematika environmentálnej výchovy a vzdelávania patrí v súčasnosti ku kľúčovým otázkam v stratégii starostlivosti o krajinu a životné prostredie. Pre základné školy pripravujeme propagačné materiály – informačné letáky, postery a plagáty na tému *Krajina, jej využitie a ochrana*. Potreba tvorby edukačného materiálu vyplynula z výsledkov výskumu realizovaného vo vybraných základných školách, v ktorých nedostatok edukačného materiálu pre environmentálnu výchovu naďalej pretrváva. Učiteľia prejavili záujem predovšetkým o vizuálne pomôcky. Vo výučbe si svoje uplatnenie našiel aj pedagogický manuál *Učíme sa navzájom* (Cibira, Izakovičová, Moyzeová a kol., 2005) a náučný film *Krajina a jej udržateľný rozvoj*, ktoré sme spracovali v spolupráci so Základnou školou v Suchej nad Parnou, Základnou školou Alexandra Dubčeka v Bratislave a Centrom voľného času Bratislava-Staré Mesto. V rámci vzdelávania mládeže sme sa podieľali na odbornej príprave ekologickeho kurzu na Kunovskej priehrade (2012, Senica) a odborného seminára v Centre voľného času (2009, Bratislava-Staré Mesto) a i.